

I.

– Úgy hallottam, meghaltál.

Ez a nyers megjegyzés Caesar feleségének szájából akár sértő is lehetett volna rám nézve, de már túlzottan is sok embertől hallottam, amióta visszatértem Egyiptomból Rómába. Ebben a városban nyilvánvalóan lemondtak arról, hogy valaha is élve viszontlátnak.

Miután elküldte értem az egyik rabszolgáját, Calpurnia egy elegáns, bár gyéren berendezett szobában fogadott, palatinusi házában, nem messze a saját otthonomtól. Mindössze egy szék volt a helyiségben. Ő leült, én pedig állva maradtam, és kényelmetlenül fészkelődtem, miközben Róma leghatalmasabb asszonya tetőtől-talpig alaposan végigmért.

– Igen, biztosan emlékszem, hogy az egyik ügynököm azt a hírt hozta: belefűlled a Nílusba – méregetett furcsálló tekintettel. – Te mégis itt állsz előttem, Gordianus, elevenen, mintha mi sem történt volna... Bár meglehet, hogy az egyiptomiaknak sikerült tökélyre fejleszteniük a holtak megőrzését, és már nemcsak mumifikálják őket, hanem vissza is hozzák poraikból. – Jeges tekintete végül megállapodott rajtam. – Hány éves vagy, Nyomozó?

– Hatvannégy.

– Az lehetetlen! Hát az egyiptomiak már a fiatalságot is vissza tudják hozni? Közel sem nézel ki ennyi idősnak. Tíz évvel vagy idősebb a férjemnél, de merem állítani, hogy tíz évvel fiatalabbnak látszol.

Megvontam a vállam.

– A Nagy Caesar az egész világ súlyát a vállán cipeli. Jóllehet, elpusztította az ellenségeit, a rá háruló felelősség nagyobb, mint valaha volt. A világ uralkodójának aggályai és gondjai minden bizonnyal megszámlálhatatlanok. Az én szerény életem egészen más irányt vett. Az én kötelességeim inkább ritkultak, semmint szaporodtak volna. Persze én is kivettem a részem a küzdelmekből, de mostanra békét kötöttem a világgal és benne saját magammal. Legalábbis egyelőre úgy tűnik...

Mivel nem kisebb hatalmasság, mint Caesar felesége hivatott a házába, okom volt gyanítani, hogy az életemet kitöltő nyugalom hamarosan szertefoszlik.

– Mikor találkoztunk utoljára, Gordianus?

– Valószínűleg pontosan két évvel ezelőtt, amikor Egyiptomba indultam.

Az asszony bólintott.

– Azért utaztál oda, mert a feleséged beteg volt.

– Igen. Bethesda Egyiptomban született, és meg volt győződve, hogy akkor, csakis akkor gyógyulhat meg, ha megmártózik a Nílusban. A gyógy mód hatékonynak bizonyult, mert...

– Időd java részét mégis Alexandriában töltötted a férjemmel – vágott közbe Calpurnia, akit cseppet sem érdekelt a feleségem gyógyulásának története.

– Igen. A Kleopátra királynő és testvérei között dúló polgárháború kellős közepén találtam magam. A többhónapos ostrom során Caesarral együtt én is bent rekedtem a királyi palotában.

– Ez alatt remekül összebarátkoztál a férjemmel.

– Abban a kiváltságban volt részem, hogy többször is elbeszélgethettem vele – szögeztem le, kerülve a barátság témakörét. Ennél sokkal bonyolultabb érzésekkel viseltetem Caesar iránt.

– A férjem végül győzelmet aratott Egyiptomban, miképpen az összes többi hadjáratában is. Véget vetett az alexandriai polgárháborúnak... és a trónra segítette az ifjú Kleopátra királynőt.

Calpurnia arca grimaszba rándult, amikor kiejtette a királynő nevét. Minden római előszeretettel csámcsogott Caesar Kleopátrával folytatott, bűnös viszonyáról, amelyből az egyiptomi királynő állítása szerint egy gyermek is született. A grimasz elmélyítette a ráncokat Calpurnia arcán, és hirtelenjében sokkal idősebbnek látszott a koránál. Soha nem volt kifejezetten szép, és Caesar nem is megejtő külseje miatt vette feleségül, hanem tisztességes jelleme miatt. Az előző felesége nagy szűgyenbe hozta azzal, hogy kétes erkölceivel alapot szolgáltatott a pletykákhoz. A diktátor akkoriban határozta el: „Caesar feleségének minden szóbeszéd fölött kell állnia”. Calpurnia konoknak, gyakorlatiasnak és kérlelhetetlennek bizonyult, ezért Caesar rábízta római kémhálózatának irányítását, mialatt ő távoli harcmezőkön igyekezett legyűrni ellenfeleit. Calpurniának sem megjelenésében, sem modorában nem volt semmi könnyelműség; nem próbálta színpompás kendőzéssel vonzóbbá tenni arcát, és alakját sem emelte ki elegáns kelmékkel.

Körülnéztem a helyiségben, amely lakója ízlését tükrözte. A falakat mélyvörösre és komor sárgára festették. A makulátlan igényességgel kialakított mozaikpadló nem egy történelmi eseményt vagy Homérosz valamelyik jelenetét idézte fel, hanem egymásba kapaszkodó geometrikus minták sorát, visszafogott színekben. Kevés bútor volt, de egytől-egyig fényűzőek – gyapjuszőnyegek, bronz mécsestartók, és egyetlen, háttámla nélküli szék ébenfából, lapiskövekkel kirakva, a ház úrnője számára.

Nem egy királynő fogadóterme volt; olyasfélét szép számmal láttam Egyiptomban, és mind túlcsoordultak az aranytól és a díszektől, mivel le akarták taglózni és egyben meg akarták félemlíteni velük a betévedőket. Ugyanakkor kétségtelen, hogy ha névleg nem is, gyakorlatban Calpurnia igenis Róma királynéja volt, Caesar pedig, miután az összes riválisát félreállította az útból, Róma királya, noha egyelőre jobban kedvelte a tiszteletre méltóbb diktátori címet – azt a címet, amit őseink azért találtak fel, hogy vészterhes időkben legyen, aki összefogja az államot. Ám ha hinni lehetett a pletykáknak – miszerint Caesar az életre szóló diktátori megbízatást is ki akarja csikarni a szenátustól –, semmiben sem különbözött a régi idők királyaitól, akik még a büszke köztársaság megszületése előtt uralkodtak Róma fölött.

– Caesar veszélyben van – jelentette ki Calpurnia váratlanul. Szorosan összefonta a kezét az ölében, arcvonásai pedig megfeszültek. – Nagyon nagy veszélyben. Ezért hívattalak téged ide.

Olyan különösnek találtam a felvetést, hogy hangosan felnevettem, de nyomban visszafogtam magam, amikor megláttam az asszony arckifejezését. Ha a világ leghatalmasabb embere, az egész földtekét megrengető, brutális polgárháború győzedelmes túlélője veszélyben van, akkor vajon milyen eszközei vannak Gordianusnak, a Nyomozónak, hogy megoltalmazza őt?

– Biztos vagyok benne, hogy Caesar tud vigyázni magára – közöltem. – Vagy ha a segítségemre van szüksége, megkérhet személyesen is...

– Nem! – csattant fel Calpurnia. Nem a közömbös, szenvtelen, hidegen számító diktátorfeleség ült velem szemben ebben a pillanatban, hanem egy feleség, akit velejéig átjár a rettegés. – Caesar nem észleli a fenyegetést. Caesarnak... máshol jár az esze.

– Máshol jár?

– Teljesen lefoglalja a következő diadalmenetekre való készülődés.

Bólintottam. A közeljövőre négy diadalmenetet is bejelentettek. Az elsővel Caesar galliai hódításait fogják ünnepelni, és addig már csak három nap van hátra.

– Nyakig merült a tervezésbe és az előkészületekbe – folytatta az asszony. – Olyan látványossággal akarja lenyűgözni a népet, amilyenről még soha nem is álmodtak. A

csekélységek nem veszi észre. Csakhogy a csekélységek óriási méretűre duzzadhatnak. Azt mondják, a nilusi krokodil élete kezdetén alig nagyobb a kisujjamnál.

– De rendkívül gyorsan nő, olyan nagyra, hogy bármely embert ketté tudja harapni.

– Pontosan! Ezért hívtalak ide, Gordianus... te ügyesen kiszagolod a veszélyt, és ösztönösen rátapintasz az igazságra.

Felemelte az ujját. Finom, alig észrevehető mozdulat volt, de az ajtó mellett álló, éber szolga látta, és azonnal odasietett úrnőjéhez.

– Hozd be Porsennát – utasította Calpurnia.

A szolga hangtalanul távozott. Pár pillanattal később egy ősz szakállú ember lépett a helyiségbe. Az etruszk haruspexek sárga öltözékét viselte. Élénk színű tunikája fölé kanyarított köpenyét egy finoman megmunkált bronzcsattal fogta össze a vállán. A csat egy birka szövevényes alakú máját imitálta, amelynek minden részére az etruszk ábécé egyik betűjét vésték. Ez volt a jósok segédeszköze a belsőségekből történő jövőmondáshoz. A haruspex egy magas, kúp alakú süveget viselt a fején, amit egy szíj rögzített az állához.

A haruspicium jóshagyománya az etruszkoktól eredt. Róma északi szomszédja ősi időktől fogva egy Tages nevű gyermekistennek hódolt, akinek kígyók helyettesítették a lábát. Tages egykoron egy frissen felszántott mezőn jelent meg egy etruszk szent embernek: kezében bölcsességekkel teli könyveket tartva emelkedett ki a talajból. Azokból a tekercsekből született meg a haruspicium tudománya.

Róma alapítása előtt az etruszkok áldozati állatok belsőségeit használták fel arra, hogy a jövő összes lehetséges részletét megismerjék, a nagy csaták kimenetelétől a másnapi időjárásig. Jártasak voltak az álomelemzésben és különféle jelenségek értelmezésében is. Hitük szerint az istenek villámokkal, furesa időjárással, égből pottyant, különös tárgyakkal és riasztóan eltorzult állatok születésével üzentek az embereknek.

A haruspicium soha nem lett Róma hivatalos államvallásának része. Az istenek akaratának kifürkészésére a római papok inkább a Szibülla-könyvekhez fordultak, illetve a madarak röptét figyelték. (Persze a római papok is áldoztak fel állatokat, amelyeknek vérért és belsőségeit felajánlották az isteneknek, ám az meg sem fordult a fejükben, hogy ezeket jóslásra használják fel.) Ennek ellenére – nem hivatalos formában – Rómában is tovább élt az ősi etruszk gyakorlat. Hívei személyes és üzleti ügyeik rendezésére haruspexeket kerestek fel, sőt, az utóbbi években még a szenátus is haruspexek szolgáltatásaihoz folyamodott, akik a napi ülések előtt állati belsőségekből jósltak.

A haruspicium egyik fő vonzereje abban rejlett, hogy művelői az etruszk nyelvet használták a rituálék során. Az etruszk nyelvet már senki sem beszélte, maguk az etruszkok sem, és ez a nyelv olyannyira különbözött minden más nyelvtől, hogy a hangok már önmagukban is valami egzotikus, túlvilági hangulatot kölcsönöztek a szertartásoknak.

Természetesen olyanok is akadtak szép számmal, akik kigúnyolták az etruszk jósokat, és azt vallották, hogy a rituálék valójában sarlatánok által bemutatott, elavult babonaságok. Cato, Caesar utolsó ellenzéki csoportjának vezetője Afrikában egyszer megjegyezte: „Ha két ilyen sárgába öltözött pojáca találkozik az utcán, és érthetetlen nyelvükön gagyogni kezdenek, biztos nehezükre esik visszafogni a nevetést!” Cato persze szörnyű véget ért, talán a legszörnyűbbet, amivel Caesar ellenfelei valaha találkoztak. Az egyik elkövetkező diadalmeneten bizonyára egész Róma hallani fogja a szaftos részleteket.

A fiam, Meto szerint, aki hosszú évek óta szolgált a diktátor mellett, Caesar maga sem kedvelte az efféle jóslási módszereket. Pharszalosznál minden előjel Caesar vereségére utalt, ám ő figyelmen kívül hagyta őket, és mindenáron megmérte magát a csatában, amelyben végül maradéktalanul felszámolta fő ellenfele, Pompeius haderejét. Caesar csak a nyilvánosság előtt tetszelgett azzal, hogy az ősi jóstudomány felé fordult, ám amikor a haruspexek számára kedvezőtlenül nyilatkoztak, megvetően fordult el tőlük.

Amennyire személyesen és hallomásból megismerhettem Calpurniát, nem sok esélyt adtam annak, hogy a férjénél jobban hisz a jósoknak – mégis, most itt állt mellette egy haruspex cifra, sárga köpenyében, csúcsos süveggel a fején, és öntelt arckifejezéssel méregetett.

– Ő az, akit Nyomozónak hívnak? – kérdezte a ház úrnőjétől.

– Igen.

Porsenna hevesen bólogatott, és ezzel elérte, hogy kúpszerű süvege úgy rángatózzon a levegőben, mint valami játékfegyver egy komikus némajátékban.

– Igen, őt láttam álmaimban, ebben egészen biztos vagyok. Ő az, aki segíteni tud neked, Calpurnia... kizárólag ő és senki más.

Az asszony felvonta az egyik szemöldökét.

– Korábban azt mondtad, hogy az a *másik* alak tud nekem segíteni... és mindketten tudjuk, milyen csúfos véget ért.

– Valóban, de akkor is igazat mondtam, hát nem érted? *Az* az ember, akármilyen szerencsétlen véget is ért, elvezetett *ehhez* az emberhez. A jóslás tudománya nem mindig olyan egyenesen vezet el minket az igazsághoz, mint egy eke által szántott barázda. Néha inkább kanyarog, mint egy patak. De ez most mellékes. Amíg Tages alapelveit követjük, biztosan elérkezünk...

– Miféle „másik alakról” beszéltek? – szóltam közbe. – És mit akarsz tőlem, Calpurnia? Amikor a hírvivőd eljött hozzám, én azonnal eleget tettem a hívásnak. Hogyan is utasíthattam volna vissza? Mielőtt Egyiptomba indultam, te becsületesen és igazságosan bántál velem, ezért megbecsüléssel viseltetek irántad, és nemcsak azért, mert a diktátor felesége vagy. De azt már most leszögezem, hogy ha olyasféle feladattal akarsz megbízni, amely sötét zugokba, förtelmes titkokhoz vagy gyilkosságokhoz vezet... vagy akár életveszélybe... nem fogom teljesíteni. Befejeztem az ilyesféle tevékenységet. Túl öreg vagyok hozzá. Nem engedem, hogy nyugalmas életemet háborgassátok.

– Bőségesen megfizetlek.

Tehát *valóban* egy szövevényes ügy kibogozására akar felkérni. Sóhajtottam.

– Szerencsére nem szorulok rá a pénzedre. Azt tanácsolnám, hogy keresd fel inkább a fiamat, Ecót – hiszen mostanában ő foglalkozik ilyen nyomozásokkal, ráadásul jóval fiatalabb, gyorsabb, erősebb, sőt, valószínűleg kétszer okosabb is nálam... De Eco jelenleg nincs Rómában, egy megbízatása Siracusába szólította... Ha azonban visszatér...

– Nem! Nekünk csak *te* felelsz meg, Nyomozó – jelentette ki Porsenna. – Ez Tages parancsa.

– Korábban meg azt parancsolta, hogy ahhoz a „másik alakhoz” forduljatok,... aki „szerencsétlen véget ért”. Nem tetszik ez nekem.

Calpurnia arca egészen összefacsarodott.

– Most végre végig fogsz hallgatni, Gordianus.

Állítás volt, nem kérdés, és olyan hangnemben hangzott el, amely könyörtelenül emlékeztetett rá, hogy Róma leghatalmasabb asszonyával állok szemben.

Nagy levegőt vettem.

- Mondd hát, mit akarsz tőlem?
- Hogy derítsd ki az igazságot. Csak ennyit. Miért ne tennéd? Benne van a természetedben. Erre születél, az istenek ilyené formáltak. És azt is akarom, hogy amikor megtalálod az igazságot, oszd meg velem. Senki mással, csak velem.
- Igazságot? Azt hittem, azt Porsenna találja meg neked.
- Calpurnia megrázta a fejét.
- A jóslás egy bizonyos szinten használható. A magadfajta ember pedig egy egészen más szinten.
- Értem. Nekem nem belek között kell kotorásznom, hanem a földben.
- Így is megfogalmazhatjuk. Mindnyájunknak elő kell vennünk minden rendelkezésre álló képességünket, és meg kell tennünk minden szükséges lépést... annak érdekében, hogy megmentsük a férjem életét.
- Mi fenyegeti a férjed életét?
- Először csak az álmaim figyelmeztettek. Olyan szörnyű rémálmok gyötörtek, hogy Porsenna tanácsát kellett kérnem. Az ő jóslatai a legmélyebb félelmeimet erősítették meg. Caesart közvetlen és irdatlan nagy veszély fenyegeti.
- Sóhajtottam.
- Meg vagyok lepve, Calpurnia. Nem hittem volna rólad, hogy álmok vagy ómenek hatására cselekszsz. Másokról elhittem volna, rólad nem.
- Pont úgy beszélsz, mint a férjem! Megpróbáltam figyelmeztetni, de ő csak legyintett a félelmeim hallatán.
- Bemutattad neki a haruspexet is?
- Nem! Caesar semmit nem tud Porsennáról, és nem is szabad tudnia róla. Csak tovább erősítené a szkepticizmusát. De arról biztosíthatlak, hogy Caesar soha nem volt még ilyen nagy veszélyben.
- Megcsóváltam a fejem.
- Én viszont úgy gondolom, hogy Caesart még soha nem fenyegette ilyen *kevés* veszély. Az összes ellensége halott! Pompeiust lefejezték az egyiptomiak, akik Caesar kedvében akartak járni. Ahenobarbust elüldözték, majd Marcus Antonius felnyársalta Pharszalosznál, akár egy nyulat. Catót öngyilkosságba hajszolták Afrikában. A túlélőket, akiknek Caesar – Ciceróhoz hasonlóan – nagylelkűen megbocsátott, sikerült reszkető talpnyalóvá züllesztetni.
- Egy részük mégis Caesar halálát kívánja.
- Egy részük? Szerintem igen nagy részük. De a kívánság nem tör. Vagy talán cselekedni akarnak? Caesar nem tartja valószínűnek, különben nem kegyelmezett volna meg nekik. Én bízom az ő ítéletében. Ő egész életében kacérkodott a veszéllyel, de mindig felülkerekedett. Egyszer mellette álltam egy rakparton Alexandriában, miközben egy lángoló lövedék felénk tartott egy ellenséges hajóról. Azt hittem, ott azonnal végünk lesz... Caesar azonban gyorsan kiszámította magában a lövedék röppályáját, ott maradt egy helyben, meg sem rezdült. A lövedék tényleg távolabb csapódott be. Az is előfordult Alexandriában, hogy figyeltem, ahogy a hajója elsüllyedt egy kikötőben, egy csata hevében, és biztos voltam benne, hogy megfulladt, ám ő teljes harci vértezetben kiúszott a partra. – Elnevettem magam. – Később csak arra panaszkodott, hogy elveszítette a híres bíborszínű köpenyét,... amit Kleopátrától kapott ajándékba.
- Semmi vicces nincs ebben, Nyomozó!

Vajon azzal böszítettem fel, hogy Kleopátrát említettem? Nagy levegőt vettem.

– Hát persze, hogy nincs. Jó, akkor nézzük újra... Amikor azt mondod, hogy Caesar nagy veszélyben van, mire gondolsz pontosan? Gyanakodsz valakire, vagy egy konkrét csoportra? Netán összeesküdtek ellene?

– Nem tudom.

Összevontam a szemöldököm.

– Miért vagyok itt, Calpurnia?

– Hogy segíts megmenteni Caesar életét!

Időközben kissé összeroskadtt a székén, de most ismét kihúzta magát, és úgy szorította a karfákat, hogy kifehéredtek az ujjízületei.

– Hogyan?

– Porsenna majd vezérel minket.

Megráztam a fejem.

– Én nem fogadok el utasításokat egy haruspextől.

– Az utasítások tőlem fognak érkezni – közölte Calpurnia szigorúan.

Megint sóhajtottam. Caesar még nem volt király, és a köztársaság polgárai még nem voltak az alattvalói, a felesége azonban már most sem volt képes elfogadni a nyílt visszautasítást. Talán ha vitába szállnék vele, rádöbbenhetném, hogy semmi haszna nem származik az együttműködésünkből.

– Megértem, hogy ennyire sürgős a dolog, Calpurnia, de még mindig nem értem, mit akarsz tőlem. Mit kellene tennem? Hol kezdjem?

Porsenna megköszöri a torkát.

– Kezdhetsz azzal, hogy végigmész azon az úton, amelyen az előtted felbérelt nyomozó járt. Írásos beszámolókat küldött nekünk.

– Feltételezem, hogy ez az ember szomorú véget ért. Igen, az arckifejezéseitekből ítélve nagyon csúfos véget ért. Nem vagyok hajlandó egy halott ember lábnyomaiba lépni, Calpurnia.

A ház asszonyának szemébe néztem, és szándékosan kerültem a jó tekintetét, ennek ellenére Porsenna válaszolt helyette:

– Az ő lábnyomai elvezethetnek a gyilkosához. Ha pedig ismerjük a gyilkos kilétét, akkor már felfedhetjük azt a forrást is, ahonnan a fenyegetés érkezik Caesar felé. Az az ügynök valami veszélyes dologra bukkanhatott, hiszen az életével kellett fizetnie érte.

Megcsóváltam a fejem.

– Álmok, jóslatok, halál! Nekem egyáltalán nem tetszik ez az ügy, Calpurnia. Tiszteletteljesen visszautasítom, hogy részt vegyek benne.

Porsenna megint megszólalt volna, de Calpurnia egy kézmozdulattal belefojtotta a szót.

– Talán ha látnád a halottat... – jegyezte meg halkán.

– Nem értem, mi jelentősége lenne.

– Ettől függetlenül...

Felállt a székéből, és elindult az ajtó felé. Porsenna intett, hogy én is kövessem. Vonakodva álltam kötélnek, főleg mivel Porsenna zárta a sort. Kezdetől fogva ellenszenvvel viseltettem a haruspex iránt, és nem tetszett, hogy a hátam mögött van.

Végigsétáltunk egy hosszú folyosón, és pont ugyanolyan egyszerűséggel berendezett szobák mellett haladtunk el, mint amilyenből elindultunk. A ház üresnek tűnt; Calpurnia arra tanította

rabszolgáit, hogy ne legyenek szem előtt. Átmentünk egy csobogóval ékesített kerten is, amelyen Venus mezíten szobra magasodott – Caesar híres özanyjéé –, egy hatalmas kagylón állva.

A kert árnyas részén egy férfi ücsörgött. A pontifexek bő ruháját viselte, amelynek felesleges redőit egy hurokba gyűrte a dereka mellett. Hátravetette a kámzsáját, így láthatóvá vált tökéletesen fehér haja. Amikor elmentünk mellette, felnézett, és engem fürkészett kétkedve. Úgy véltem, némileg hasonlít Calpurniára. Ezt aztán a szavai is megerősítették.

– Ezúttal kit hoztál a házba, unokahúgom? Egy újabb kémet? Vagy ami még rosszabb: egy újabb jövőmondót?

– Hallgass el, Gnaeus bátyám! Ez az én ügyem, és úgy intézem, ahogy jónak látom. Caesarnak egyetlen szót se, megértetted?

– Hát persze, drágám. – A férfi felállt a helyéről. Sokkal magasabb volt, mint hittem volna. Megfogta Calpurnia kezét. – Durván beszéltem veled? Az csak azért lehetett, mert attól félek, túl sokat rágódsz valamin, amin nem kellene. Engeded, hogy ez a haruspex felizgassa a kedélyeidet, és másokat is belevonsz ebbe az örütségbe, pedig most már látjuk, hova vezet...

– Ismerem a véleményedet, Gnaeus bátyám. De ha nem tudsz segítő szavakat mondani, akkor inkább ne mondj semmit!

Ezzel már sikerült elhallgattatnia Gnaeus Calpurniust, aki elengedte a kezét, és ismét felém fordult. Pillantásában szájalom, rosszallás és szomorúság vegyült. Követtem Calpurniát, aki közben elhagyta a kertet, és visszament a házba. Örültem, hogy megszabadultam az idős pap vizslató tekintetétől.

Egy újabb hosszú folyosón vonultunk végig. A háznak ebben a részében zsúfoltabb és kevésbé elegánsan berendezett szobákat láttam. Végül egy aprócska helyiségbe értünk, amelyet egyetlen ablakon keresztül világított meg a fény, meglehetősen magasról. Raktárfélének használhatták. Mindenféle holmit halmoztak egymásra a fal mentén – egy összetekert szőnyeget, üres pergamenekkel teli ládákat, írószerszámokat és székeket.

A szoba közepén, egy szedett-vedett ravatalon egy holttest hevert. Virágokat és fűszereket szórtak szét körülötte, hogy eltompítsák az enyészettel járó szagokat, ám azt azért megállapíthattam, hogy a szerencsétlenül járt személy még csak alig egy napja halt meg, hiszen teste még mindig merev volt. Feltehetőleg a merevség beállta után bukkantak rá, mert a haldokló utolsó, gyötrelmes mozdulataival kövült meg, görnyedt vállakkal, összehúzódott végtagokkal. Egy vörös foltot markolászott a mellkasán, pontosan a szíve fölött. Nem akartam az arcába nézni, de a szemem sarkából is láttam, hogy szorosan összezárult az állkapcsa, ajkai pedig förtelmes grimaszba rándulva felhúzódtak.

Egyszerű tunika volt rajta, és a megsötétült vérfolt élénken elütött a halványkék anyagtól. Semmi jellegzetes nem volt az öltözékben – a divatos, fekete görög kulcsminta szegélyezte –, mégis ismerősnek tűnt számomra.

– Hol találtatok rá erre a szerencsétlen emberre? – kérdeztem.

– Egy szűk kis sikátorban, itt, a ház mellett – felelte a ház asszonya. – A rabszolgák szoktak arra járni-kelni, és még néhányan... mint ez a férfi is... olyanok, akik nem akarnak a bejáratú ajtón keresztül jönni.

– Egy titkos útvonal a titkos ügynököknek?

– Alkalmasint. Hajnalban találtuk meg, ott feküdt az utcaköveken, pont az ajtó előtt.

– Már merev volt a teste?

– Igen, pont olyan, mint most.

- Akkor valószínűleg legalább négy órája hevert ott holtan... és érintetlenül. Ennyi idő kell a hullamerevség beállításához.
  - Igen, lehetséges. Tudtommal senki sem használta azt az útvonalat az éjszaka folyamán, vagyis talán naplemente óta feküdt ott. Alighanem azért jött volna, hogy elmondjon valamit, de mielőtt bekopogott volna az ajtón...
  - Valaki leszúrta. Több seb is van rajta?
  - Nem, csak ez az egy.
  - Szóval egyetlen késszúrás végzett vele, ami a szívébe talált.
- Az orgyilkos vagy nagyon szerencsés volt, vagy nagyon gyors, esetleg ismerte az áldozatot. Másképpen hogy kerülhetett volna észrevétlenül olyan közel a nyomorulthoz, hogy egy ilyen tökéletesen kiszámított döféssel végezzen vele?
- Vérnyomokat találtak a sikátorban?
  - Nem. Ott esett össze, ahol leszúrták.
- Calpurnia elborzadt.
- Olyan... ismerősnek tűnik a tunikája.
  - Tényleg? Talán nézd meg az arcát is – buzdított Calpurnia.
- Közelebb léptem. A virágok és fűszerek illata megtöltötte az orrlyukamat. A szívem zakatolni kezdett a mellkasomban, és kiszáradt a szám.
- Hieronümosz! – suttoztam.